

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak

Helyben és postán külföldre

Egy évre 10 frt. Negyed évre 5 ft 50 kr.
Fél évre 5. Egy év száma — 5.

Előfizetés pénz a minden közzétételre: 10-piac, VESZÉLYKÖZELÉSEK, földmívelés, kereskedelem, bányászati, közgazdasági, jogi, orvosi, művészeti, irodalmi, tudományos, közérdeklődésű, és más egyéb cikkeket tartalmazó kiadványok.

Előfizetési helyben:

TELEGDI K. LAJOS és társ. CSABHY KAROLY könyvkereskedésben és a szerkesztőségben. Egyéb városokban a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:

Öt napos hirdetésért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint az előző, az első két napra 100% többlet, az utolsó napra 50% többlet.

Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilatkozat megjelölés költsége minden postai óra 15 kr.

Név, vagy képmennyel való hirdetés kérésre nem történik tekintetbe. — Ugyanazon a címen nem lehetnek hirdetések.

Katona dolog.

Debreczen, jul. 1.

Ismét egy ember fosztatik meg holnap életétől, megfosztatik hővér kezétől bitófán, katonai bíróság ítélete következtében.

Katona követte el a büntényt, elítéltek mint bűnös katonát, a felakasztják mint polgárt, mert a katonai hatóság mint kimondta felette az ítéletet, kilöki a maga kebeléből a civilek közé, a katonai méltósággal nem fűzőse az akasztófa, ellenben a civileknek megjárja. Hátha a civilek hoznak hálalós ítéletet, hova taszítják ki a bűnösöket? Gyakori eset a katonaságnál a szökés, a szökés következménye az egyenest felváltó bűnök végrehajtása, mert a katonaságra, el az emberiségre nézve, mert lenne bár a szökvényből a legbecsületesebb civil, de ha mint katonát szökött, kiragadják a családból s visszavizik a legzigorubb büntetés kiállása végett.

De miért szöknek a katonák, és pedig a közönséges ezredékből? A katonai büntetés neminek feltalálásán nagyon sok ember fáradozott már, a katonai rendszabályoknak majdnem minden szakasza golyó általi büntetéssel végződik, de a bűn okainak elhárításával ugyáztik nem foglalkozik senki. Nem titok, hogy a közönségszabály magyar katonák, a nyelvéket nem értő tisztok guntyárgyai és a gunynak különösen kivannak téve az önkéntesek. — A büntetés nemei borzasztók, legkisebb vétségért kikötik a katonát bitófához, égető nap alá s óráhosszáig kell lábujjhegyen neki a többiek szemeláttára, kint állni. Az ilyen és ehhez hasonló büntetésekkel megöljük nem a katonában, hanem az emberben a becsületérzetet, és nem csuda, ha a katona a becsületérzetet levetkezve, szökésben talál menekéket, s az ocsányai bűnök tengerébe veti magát. Beismerjük, hogy a katonaságot rendben és összetartani fegyelmel nélkül nem lehet, de ha a fegyelmel cizme alatt a gyűlölet szítja a büntetést, akkor vagy az engedelmességnek, vagy a szökésnek kell bekövetkezni.

A magyar emberrel csak bánni kell tudni, jó bánásmóddal rövid idő alatt a világ legjobb és legzsfogadabb katonáját lehet belőle teremteni, de ezt másképpen nem lehet elérni, minthogy ki neki parancsol, érte meg őt, ezért szükséges, hogy a magyar katonák magyar tisztok láttassanak al, s ezek tudni fogják a fegyelmel ugy fentartani, hogy tökéletes rend lesz és mégis a szokási esetek nagyon megfognak gyűrűlni. Javítani a rendszert, megszüntetni az okokat, akkor nem lesz szükség akasztófaakra.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A komédiás tragédiája.

Hogy hol született, ki volt az apja, az „édes anyja”, nem tudta soha. Mikor a külvilág eseményeit már észlelni tudta, mikor az első keltség szellemi érzéket meggrudta, akkor már egy komédiás család körépete élt, a hol több rész jött ki a korbácsból, mint a légy kenyérből. Szegény kis fia, hamarabb tudtál sírni, mint nevetni. Hisszen a szegény ember élete nem is nevetni való. A nyomorúság, az éhség kacaj helyett könyvet teremt s a sóét fellegeten át nem ragyog az édesmélég napugár.

Az utolsó napon az első szerelmét, mit egy szegény varróné iránt érzett, kival megismerkedett, kivel együtt fontak a jövő boldogság szálait.

De először is családostól szerelmi ábrándjaiban. A szegény leányt nőül akarta venni. Az örömmel is lett volna neje, de hogyan? A cirkusz igazgatója nem engedte, hogy a társulat közé tudatlan leány vegyüljön. Azután meg más ezéji is voltak. Givónó p díg ha ezt a mesterséget elhagyja, nem tudta volna megkeresni a napi kenyeret.

Félt neki a ki nem elegített vágy. Szerelméjére más városba mentek. Az igazgató napról-napra nyájásabb lett hozzá, fűtetést emelte, s a munkából is kevesebb részt jutott neki.

Egy napon azt ajánlotta neki, hogy le

A közlekedési miniszteriumban minden szükséges előkészületek megtételéhez, hogy a budapesti-simonyi vasút jelentékenyebb építkezései és műtárgyai, a legközelebb megkezdésére törvényjavaslat értelmében mielőbb megkezdessenek.

Az osztrák osztrák galiciái utja — mint bécsi lapok írják — augusztus elejére van megállapítva. Kisérni fogja az utban mindenesetre Albrecht főherceg s talán Rudolf is.

Hadonászó fakard. A híres Bulgária Szulánai őrszponostija vívő hadseroget, meg pedig azért, hogy szükség esetén egy időben Ausztria-Magyarországot, Törökországot és Romániát megtámadhassa. Ez nem tréfa. A Bukaresti Híradó szerkesztője maga hallotta Szulánban előkelő bolgároktól: „Csak egyezzen bele Muzsakaország és adjon pénst, hát Bécsőt Konstantinápolyig meghódítjuk mi a világot.”

A szerb fejedelem utja.

A szerb fejedelem utasát oly körülmény is kísérte, mely beavatott körökben nagy feltárást keltett.

Belgrádból ugyanis a magyar kormánytól árrol érteztették, hogy ott fűnek, hogy a déli Magyarországon nagy tömegben lakó Karagorgyevics-pártiak s a szerbiai politikai szökvények, kellemetlen demonstrációkat vagy még rosszabbat is készíthetnek a fejedelemnek.

As ut mentében fekvő helyi hatóságok parancsot kaptak, hogy saját felelősségükre minden intézkedést tegyenek meg a fejedelem biztonságá érdekében.

Temesváron e parancsot úgy fogták fel, hogy a pályaudvarról a kónóság a legnagyobb részét kiasírták, Kúnt azonban nagy néptömeg gyűlt össze.

Midőn Milán fél órai időzése után ismét vissza akart térni a vonatra, az épület ablakából egy fanatikus rácz legények ugrott eléje s ezt kiáltá: „Zivis szerbaki kral.”

Ez is reform.

„A pantallér.”

Mint egy könyvomat lap írja, az ideai nagy gyakorlatokon a gyalogság a kőpny „pantallér”-ját (bandeliér) már az új elírás szerint és pedig négyzetletre összehajrta a borju alatt, s nem mint eddig, a vállon keresztül vette fogja hordani.

Ezen új intézményt már két év óta próbálgatják és bebizonyult, hogy sokkal célszerűbb az előbbinél, mert a katona terhes gyalogság közben nem fűldöklik (őle annyira, mint-ha vállán kénytelen azt hordani).

Az említett forrás szerint, a legényeknek az ide gyakorlatok alkalmával is megengedték a nagy hűségben a nyakkendőt leoldani.

Tükördarabok a közéletből.

— jun. 30.

II.

Ott a hol a törvény a magánbecsület, a magán vagyon megőrzésére oly bivatott ügyviteli terem — minos a társadalmi elromloma, a fakély ott nem tanyásik, ott a közművelődés, közragszanosodás a békés társadalmi életnek fejlődést terem.

Mindaddig tehát hiában folyik a tollhars, hiában kopik a nyomda festék, hiába apad a

magánbecsülete bírálata. A séjtősabadság lényegében és mit sem változtat, lévén szabad mindannak saját utján közele: a mi igaz.

Más az, ha a szerkesztés, a ki meggyőződés léra az általa írottaknak igaz és való voliról, hős nyilatvosságra kényesebb természetű közleményeket, más pedig, az egyesek által felvetett kérdések megválasztása.

Mindenesetre kéros befolyást gyakorol a társadalmi rendre az, ha meggondolással engedelmük bárkinél is pészért egyesek meghurcoltatása a nélkül, hogy a helyes elkövető gyakorló bűnait is kosszashatna, akár társadalmilag, akár egyénileg, akár a törvényes eljárással szemben. Ki kell írni a gast.

Külföldi szemle.

Jules Simon mint Párisból jelentik, nem fogadta el az amnesztia trjvaslat elődúi tiszjét, mivel ő a szenátusban es alkalommal beszédet akar tartani az általános politikai helyzetéről. A hírlapok jelentése szerint, a szerkesztők épület-ük kapuit be fogják csukni, hogy a rendőrgyökök kényeseritve legyenek a kapukat, sőt az egyes oszleik ajait is betörni. A jeseniták elleni rendeletet ma kezdik végrehajtani; a többi felhatalmasással nem bíró szerzet halasztást nyert.

Berlinből. A konferencia tegnap 3 óráól 5 $\frac{1}{2}$ óráig ülést tartott, melyen a görög és albán részről beérkezett kényeseket tárgyalta. A végleges jogszék aláírása esőjából, mely a konferencia határozatát tartalmazza, s konferencia esőirőköre ülést tart. — A konferencia tagjai az nap az orosz nagykövetnél fogtak ebédelni.

A pápa ellen. A „Times” értesül, hogy már június hó elején notifikálták a vatikánunk belga követség visszahívási levelét. — Minden ígéseket, hogy a rendszabályok halasztassanak el, siker nélkül marad.

A fővárosból.

Elfogott fegyverszökvény. Martinek Gottlieb, egyike a legveszedelmesebb betörő tolvajoknak, néhány nappal ezölut a Fortuna épületéből megszökött. A rendőrség tudta, hogy Martinek nem mehet-ít el a fővárosból, mert péne nem volt szótosítottak tehát Martinek sokszorosított arcafépait a főváros rendfői közt. Tegnapelőtt jelenték a rendőrségnek, hogy Martinek az éjjel az akácfautasai Buzalkahába ba akar törni. A rendőrök körül állották a környéket. 1/10-ök Martinek okucyagan az akácfautaszra egyik trafikjába lépett, s fűtőlre dudorászva ment a Buzalka felé. Egyik rendőr utána osont, hirtelen rávetette magát, átkarolta, s egyik láb falához szorítá. Martinek az eső pillanaton ki akarta magát szabadítani, de a rendőr fegyvertől megkötötte: „Martinek, ne mozdulj, különben rögtön le-szarialak!” — „Igaz van, nem tehetek semmit!” felelte a szökvény, s megadta magát. Astán berittik a rendőrségre, hol a kihallgatásnál azt mondta: „Most ugyan megfogtak, a Fortunából sem szokom meg egyhamr, de szavamra mondom, hogy egy év múlva szabad leszek ismét.” — Megjegyzendő, hogy Martinek, midőn elítéltek, kijelentette, hogy őt akárhorvá oszlokják, meg fog szökni minden áron.

A Margitszigeten e hét folyamában Neuhold Janos villanyvilágítási kísérletet tesz oszottó fényvel. Ez az esőt, hogy hazánkba a villanyvilágítás oszottó fényvel gyakorlatilag alkalmazták. Neuhold esen kísérlete oszki: József főherceg békésüség folytán vált lehetségessé, ki a kísérletet a Margitszigeten levő gősgépet boosította rendelkezésére.

Tóth Kálmán állapota folyton a legör-

Köborlási között újra betért abba a városba, a hol az a varróleány lakott, a kit először is utójára szeretett. Főlkereste. A leány ember két év s menyecske volt; egy becsületes más felelése s anyja két angyal puffók kis fiuak.

Az aszony elpáslotalan örömmel látta, arca pirulása bizonyította, hogy a régi emlékek nem hataik ki szívéből a bár boldog volt a becsületes férjjei, de még is boldogabb lett volna ő vele.

Látta ezt, tudta ezt Givónó s fíjt neki kimonadhatlanul. Az ő boldogsága megsemmisült, az ő élete elállított mint őszel a virágos mező, csak hogy ő s számára többé nem virul tavasz.

Főlkéret lelkében boldogságának össze-szőtő iránt a boszu, a kiengesztelhetetlen, örökké tartó boszu.

Minek is látta ő ezt a boldog családú képet! Miért is tudta ő meg, mit raboltak el őle azok?

A régi kedves, a szép menyecske bismata, bátorított, de Givónó lelkére sőt felhő borult s ott látva maga előtt szüntelen a töle elrabolt boldogságot, folyton éledt benne a boszu hatalmas lángja.

Erek multa azután találkoztak egy másik társulatnál. Az igazgató megbukott, beszedőtt ő s leányával egy másikhoz. Megismerkedt egymást. Az aszony siri, a volt igazgató örült, es Givónó — tetétt magát. Ujra elfoglalta a férj jogait. Széled, esendes volt mint eddig. — Csak a pálinkát itta nagyobb mértékben.

Egy napon az utolsó, visszavonhatlanul

rendetesebben járul. A két hét előtti veszedélyes rohamat már csaknem egészen kiheverte; vidáman beszélget környezetével, lapokat olvas s terveztet, hogy a szőibe fog kollóni. Az íranta minden oldalról nyilvánított részvét és érdeklődés igen jól hatott rá főleg pedig szőlvőrossa; Bajsz emlékezése.

Szétvezedhető és szállítható indóház.

— Magyar találmány —

As Ausztráliában Sydneyben legutóbb tartott nemzetközi világtárlaton egy magyar szakfőúr találmánya a műszaki osztályban nagy feltárást keltett és második díjjal lőa kitüntetve.

A feltaláló, Popovics László, a magyar, sőt talán az egész monarchia pályája tisztviselői kar legérgebb és egyik legtevékenyebb tagja, igazi Neoztra. Ő volt az, a ki 1844-ben a szolnok-özegleddi vonal kitépésénél az első lépés-nyomat tette. Azóta szakadatlannul buszó tisztviselője az osztrák államasutasnak részeit az építésnél, — részeit a rendszeres forgalomnál és jelenleg a marhegyi állomás főnöke.

Popovics már évekkel esölött egy igen szellemesen kidolgozott szétvezedhető és szállítható vasuti indóházat konstruált, mely a vágyfűfektetés egészen új rendszerű alapjak és főleg nagyobb katonai tömeges elszállításánál rendkívül előnyöket nyújt s a legnagyobb csapatösszegek transportját két különböző irányban is lényegesen megkönnyíti.

A találmány, melyet Popovics „Gloriosse”-nek nevez, már az 1873-ki bécsi tárlaton is ki volt állítva. Méltányolták előnyeit, de csak emledelel. A nemo propheta in patria kőmondas it is valónak bizonyult, mert Popovics találmánya nem saját hazájában, hanem a külföldön taát igazi és tetleges elismerésre.

Poroszország kevés módosítással utánozta a találmányt, mely asóta ott nagy katonai összpontó-itásoknál igen gyakorlatinak és előnyöknek bizonyult, mert 24 óra alatt 72 teljes katonai vonal eszlállítását teszi lehetővé.

Igazi elismerést azonban Popovics csak a praktikus ausztráliaiaknál nyert, ki a kőlép és mérési munkák osztályának a második nagy díjjal tüntették ki. Most végre hűbeleg az osztrák-magyar szakfőúrok figyelme is a lez irányozza a fontos találmányra és feltalálójára.

Hajdumegye közgyűlése.

Hajdumegye 1880. évi július hó 13-án délelőtt 9 órakor Debreczenben közgyűlést tart.

Tárgyak:

Béltügyi miniszteri leirat, melylyel a katonai beszállásolási kártalanítás ügyében alkotott megyei szabály jóváhagyott.

Béltügyi miniszteri leirat az örökösödési ügyek tárgyalásánál a szolgabírákat megillető díjak szabályának jóváhagyását illetőleg.

Béltügyi miniszteri leirat az árveszénártörvényi segéd napdíjának megbeszélésére iránt.

Honvédelmi miniszterium intézménye meg egy harmadik lovártási bizomány alakítására iránt.

Földmívelési miniszteri leirat gazdasági egylet alakítására iránt.

Földmívelési miniszteri leirat a hernyók és ártalmas rovarok pusztítása tárgyában készült szabályt illetőleg.

Gróf Lónyay Mányhért akadémiai elnök levele a Széchenyi szobor leleplezésének alkalmából készült irodalmi műemlék és éremmel.

Budapest fővárosi közönségséguek felhívása a képművészet pártolására.

Máramaros megye határozati válassza a katonai beszállásolási törvény módosítása tárgyában innen vett megkeresésre.

utolsó előadást hirdette az igazgató. Az előadás legényesebb része Givónóra várt:

A későbbiak!

Givónó egész nap nem ivott egy kerty pálinkát sem. Mikor előjött az előadásnak ideje, — mint mindig, — hidegen állott helyére.

A széles deszkához oda állt ipja. Visszintesen kinyitotta karját és Givónó dobott egy kést, épen a kar alá. A volt igazgató erre a kére refoektette karját. Givónó dobott egy másikat a kar fölé, majd a szőnyujtot ujak közé. Ekor egy két a volt igazgató fjeirőnyában dobott a deszkába. Az erre ráhajtotta nyakát, melynek fölőbe egy másik kést röpi-tett Givónó.

A későnyez taposol.

Ugyane jelen-tet ismételt az apjáról szemben álló feleségével. Mikor mind a ketőien összeért a feje es körül voltak vére az éles késekkel, akkor dobta li az utolsó két kést Givónó. A jobb es bal kezével egyszerre. A mi soha nem történt vele, elhibázta mind a két őrel. Mind a két kés a két ott álló alak agyába fúródott.

Két pöröz alatt meghalt mind a kettő.

A törvényszék vizsgálata alá fogta Givónót. De elboosította. Elég büntetés az neki, hogy feleségét es ipját ölte meg — akarat nélkül. Legyen büntetése a lelkiismeret.

Hanem a későbbiek az időtől fogva bűntiltották, pedig gyönyörű művészet.

Givónó meg sokáig művészkedett, de részeg volt mindig. Egyeser szután a pálinka megölte a tragédiája véget ért.

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

Dr. Kemény Mór,
ügyvéd
Debreczenben.

Bővebb értesítést ad az eladási megbíztott

